

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 8 серпня 2024 р.

Львів

№ 63/21 - рк/к

Рожнятівська селищна рада
[інформація з обмеженим доступом]

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами проведеного дослідження щодо дотримання Рожнятівською селищною радою Івано-Франківської області вимог законодавства про захист економічної конкуренції при вирішенні питань розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Рожнятівської територіальної громади,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Рожнятівська селищна рада Івано-Франківської області відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація з обмеженим доступом]* (далі – Селищна рада).
- (3) Місцезнаходження: *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (4) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 714-р смт. Рожнятів є адміністративним центром Рожнятівської об'єднаної територіальної громади, до складу якої також входить ще сім населених пунктів, а саме: Вербівка, Топільське, Верхній Струтинь, Камінь, Нижній Струтинь, Петранка, Рівня, Слобода-Рівнянська та Сваричів.
- (5) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада є органом місцевого самоврядування.
- (6) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх

інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

- (7) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 зазначеного закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (8) В територіальних межах Рожнятівської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Селищною радою та її виконавчим комітетом, який не є окремою юридичною особою.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (9) Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рішення міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (10) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (11) Правові та організаційні основи містобудівної діяльності, в тому числі розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, встановлюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (12) Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту (далі – ТС).
- (13) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (14) На виконання зазначеної норми закону, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджений Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, який визначає механізм їх розміщення (далі – Наказ).
- (15) Відповідно до п. 2.1 Наказу, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (16) Порядок отримання паспорта прив'язки ТС визначений пунктами 2.2 – 2.7 Наказу.
- (17) Відповідно до п. 2.2 Наказу Заявник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС. До заяви додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.
- (18) Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплекту документів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС (п. 2.5 Наказу).
- (19) Згідно з п. 2.6 Наказу, для оформлення паспорта прив'язки ТС замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додаються:
- схема розміщення ТС;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
- (20) Паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви (п. 2.7 Наказу).
- (21) Пунктом 2.13 Наказу визначено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком.
- (22) Продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації (п. 2.18 Наказу).
- (23) Пунктом 2.14 Наказу передбачено, що Паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Наказу;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (24) Ненадання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (25) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 №7/14-3939, Наказ є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (26) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Наказом.

2. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (27) З метою всебічного та об'єктивного проведення дослідження Відділення надіслало Селищній раді вимогу про надання інформації від 29.02.2024 № 63-02/637, відповідь на яку отримано листом від 15.03.2024 № 259/03-18/12 (вх. № 63-01/668 від 26.03.2024).

- (28) За результатами аналізу отриманої інформації встановлено таке.
- (29) Підприємницьку діяльність у ТС на території Селищної ради станом на 01.01.2023 суб'єкти господарювання здійснювали у 3 ТС, станом на 01.01.2024 – у 9 ТС.
- (30) Узагальнена інформація щодо видачі паспортів прив'язки ТС наведена в Таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/п	Показник	2022 рік	2023 рік
1	Отримано заяв на видачу паспорта прив'язки ТС	11	7
2	Кількість виданих паспортів прив'язки ТС	11	7
3	Кількість відмов у видачі паспорта прив'язки ТС	0	0
4	Кількість паспортів прив'язки ТС, строк дії яких продовжено	0	3
5	Кількість відмов у продовженні строку дії паспорта прив'язки ТС	0	0

- (31) Як зазначила Селищна рада у листі від 15.03.2024 № 259/03-18/12 (вх. № 63-01/668 від 26.03.2024), видача, продовження строку дії паспортів прив'язки ТС здійснюється відповідно до Наказу через Центр надання адміністративних послуг Селищної ради (далі – ЦНАП).
- (32) Також встановлено, що виконавчий комітет приймав рішення «Про надання дозволу на встановлення тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності» (далі – Рішення або Дозвіл). Всього за 2022 рік було прийнято 11 Рішень, за 2023 рік – 10 од.
- (33) Своїми Рішеннями Селищна рада надавала замовнику дозвіл на розміщення тимчасової споруди та зобов'язувала звернутись в сектор містобудування та архітектури Рожнятівської селищної ради через ЦНАП з заявою для отримання паспорта прив'язки ТС.
- (34) Рішення приймалися на підставі заяви суб'єкта підприємницької діяльності про надання дозволу на встановлення ТС та схеми розміщення ТС масштабом 1:500. Тобто, виконавчим комітетом фактично розглядаються документи про відповідність намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам, результатом розгляду яких є видача Дозволу.
- (35) Рішенням виконавчого комітету Селищної ради (далі – виконавчий комітет) від 14.09.2021. №141 «Про затвердження адміністративних послуг, інформаційних та технологічних карток, зразки заяв які надаються сектором містобудування та архітектури Рожнятівської селищної ради» затверджені інформаційні картки послуг «Оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», «Продовження строку дії паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», «Внесення змін до паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності (у частині ескізів фасадів)».
- (36) Згідно з інформаційною картою послуги «Оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності» для отримання дозволу на розміщення тимчасової споруди (далі – Дозвіл) замовник звертається до ЦНАП із заявою, до якої додає:
- схема розміщення ТС;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;

- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж
 - копія документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію (за наявності).
- (37) Однак, надання копії документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію не передбачено пунктом 2.6 розділу II Наказу, яким встановлено вичерпний перелік документів, необхідних замовнику для оформлення паспорта прив'язки ТС.
- (38) Відповідно до пункту 2.13 розділу II Наказу, при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Наказом.
- (39) Отже, відповідно до положень п. 2.4 і п. 2.5 розділу II Наказу, питання відповідності намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам, повинні розглядатися сектором містобудування та архітектури Рожнятівської селищної ради і за результатами розгляду письмово повідомляти замовника протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплекту документів або замовнику надавати аргументовану відмову щодо реалізації намірів розміщення ТС.
- (40) Відповідно до статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», документ дозвільного характеру - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (41) Враховуючи зазначене, рішення виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення тимчасових споруд, яке повинен отримати замовник для подання заяви на оформлення паспорта прив'язки ТС, є дозвільним документом.
- (42) Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» затверджений перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, який не містить такого дозвільного документу як «дозвіл на розміщення тимчасової споруди», а статтею 1 цього Закону передбачено, що забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до переліку, затвердженого цим Законом.
- (43) Таким чином, вимоги щодо отримання Дозволу у вигляді рішення виконавчого комітету Селищної ради та подання непередбачених п. 2.6 розділу II Наказу документів (копія документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію) суперечить пункту 2.13 розділу II Наказу, згідно з яким, при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Наказом.
- (44) Оскільки відповідно до статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рішення виконавчого комітету приймаються на його засіданні більшістю голосів від загального складу виконавчого комітету, зазначене може призвести до безпідставних відмов та затягування процедури оформлення паспорта прив'язки ТС.
- (45) Зазначене може мати негативний вплив на конкуренцію на відповідних ринках продажу товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС, оскільки може призводити до

виникнення в суб'єктів господарювання додаткових затрат часу (на виготовлення додаткових документів, отримання непередбачених законодавством рішень виконавчого комітету міської ради про надання дозволу на розміщення ТС) та затягування терміну видачі паспортів прив'язки ТС, матеріальних затрат (на виготовлення додаткових документів), які могли би бути використані ними для підвищення власної конкурентоспроможності.

- (46) Такі дії виконавчого комітету можуть мати наслідком обмеження конкуренції між суб'єктами господарювання на відповідному ринку, зниження їх конкурентоспроможності та настання негативних наслідків для ринкових позицій тих суб'єктів господарювання, які виявили бажання користуватися ТС для провадження підприємницької діяльності, оскільки виконавчий комітет встановив такі вимоги при оформленні паспорта прив'язки ТС, виконання яких створюватиме для суб'єктів господарювання додаткові адміністративні бар'єри для входження на відповідний ринок.
- (47) Таким чином, внаслідок неправомірних дій органу місцевого самоврядування, конкуренція на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Рожнятівської територіальної громади може обмежуватись.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (48) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (49) Частина друга статті 4 цього ж Закону визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (50) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (51) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення умов без впливу зовнішніх чинників, одним з яких є вплив державних органів. За таких умов забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (52) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (53) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (54) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(55) Дії Рожнятівської селищної ради, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення ТС, що суперечить вимогам чинного законодавства, та у затвердженні інформаційної картки адміністративної послуги «Оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», яка передбачає надання замовником документів, непередбачених п. 2.6 розділу II Наказу (копія документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію), містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Рожнятівської територіальної громади.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Рожнятівській селищній раді Івано-Франківської області (ідентифікаційний код юридичної особи - *[інформація з обмеженим доступом]*, місцезнаходження: *[інформація з обмеженим доступом]*) припинити дії, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності та у встановленні вимог щодо подання непередбачених п. 2.6 розділу II Наказу документів (копія документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію), містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Рожнятівської територіальної громади.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно письмово повідомити Відділення на адресу: 79000, м. Львів, вул. Коперника, 4, у 10-денний строк з дня їх отримання.

Частину третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ